

1. Ab ovo – Od początku
2. Ad Kalendas Graecas – Na greckie Kalendy (czyli nigdy, bo Grecy nie mają Kalend)
3. Ad usum Delphini – Do użytku Delfina (następcy tronu) (wydanie okrojone lub ocenzurowane ze względów obyczajowych)
4. Alma Mater – Matka Karmicielka (o uniwersytecie)
5. Audaces fortuna iuvat – Los sprzyja śmiałym
6. Ave, caesar, morituri te salutant! – Witaj, cesarzu, pozdrawiają cię mający umrzeć!
7. Carmina morte carent – Poezja jest nieśmiertelna (Owidiusz, *Amores*)
8. Carpe diem – Chwytaj dzień (korzystaj z dnia) (Horacy, *Carmina*)
9. Corvi mali malum ovum – Złe jajko złego kruka (Por. *Niedaleko pada jabłko od jabłoni*)
10. Credo in unum Deum – Wierzę w jednego Boga (pierwsze słowa chrześcijańskiego wyznania wiary sformułowanego podczas soboru nicejskiego w 325 r.)
11. Cuius regio, eius religio – Czyja władza, tego religia (religia króla religią poddanych)
12. Dura lex, sed lex – Twarde prawo, ale prawo
13. Ego sum via et veritas, et vita – Ja jestem drogą i prawdą, i życiem (św. Jan)
(W oryginale: *Ego eimi he hodos kai he aletheia kai he dzoe*)
14. Ego sum, qui sum – Jestem, który jestem (odpowiedź, której udzielił Bóg Mojżeszowi w Księdze Wyjścia) (W oryginale: *Ehje aszer ehje*)
15. Ex cathedra – Urzędowo, oficjalnie (np. wypowiadać się)
16. Factum est – Stało się (Apokalipsa św. Jana)
17. Festina lente – Spiesz się powoli
18. Gallina scripsit – Kura napisała (Por. *Jak kura pazurem*)
19. Gaude, Mater Polonia – Ciesz się, Matko Polsko (początek hymnu do św. Stanisława z XIII w.)
20. Gaudium in litteris est – Radość jest w czytaniu (Pliniusz Młodszy, *Epistulae*)
21. Homo sum, humani nil a me alienum puto – Jestem człowiekiem i nic, co ludzkie, nie jest mi obce (Terencjusz) (hasło renesansowego humanizmu)
22. Ignorantia legis excusat neminem – Nieznajomość prawa nie usprawiedliwia nikogo
23. Ligna in silvam portare – Nosić drwa do lasu (robić coś niepotrzebnie)
24. Mors certa, hora incerta – Śmierć pewna, jej godzina niepewna (św. Augustyn)
25. Navigare necesse est, vivere non necesse – Żeglowanie jest koniecznością, życie koniecznością nie jest (słowa wypowiedziane przez zmuszonego wypłynąć w morze podczas burzy Pompejusza Wielkiego; stały się dewizą marynarzy)
26. Nemo potest duobus dominis servire – Nikt nie może służyć dwóm panom
27. Neque mittatis margaritas ante porcos – Nie rzucajcie pereł przed wieprze
28. Noctuam Athenas – Nieść sowę do Aten (robić coś niepotrzebnie, bo w Atenach jest już wiele sów)
29. Noli turbare circulos meos – Nie niszcz moich kół (słowa Archimedesesa wypowiedziane do żołnierza rzymskiego, który chciał go zabić)
30. Nolite timere – Nie lękajcie się (W oryginale: *Me phobeisthe*) (Słowa kilkakrotnie wypowiedziane w Nowym Testamencie przez Chrystusa do Apostołów)
31. Nomen omen – Imię wróżba (w imieniu osoby ujawia się jakoby jej charakter)
32. Nomina sunt odiosa – Nie należy wymieniać nazwisk (parafraza słów Cycerona)

33. Non scholae, sed vitae discimus – Uczymy się nie dla szkoły, ale dla życia (siebie)
(parafraza słów Seneki)
34. Oderint, dum metuant – Niech nienawidzą, byleby się bali (według przekazu
Swetoniusza ulubione powiedzenie cesarza Kaliguli)
35. Odi et amo – Nienawidzę i Kocham (Catullus)
36. Periculum in mora – Niebezpieczeństwo w zwłóce (Livius)
37. Poetae nascuntur, oratores fiunt – Poetami ludzie się rodzą, mówcami się stają
(parafraza Cyserona)
38. Pro fide, rege et lege – Za wiarę, króla i prawo (dewiza Orderu Orła Białego)
39. Pulvis es et in pulverem reverteris – Prochem jesteś i w proch się obrócisz (Ks.
Rodzaju)
40. Qui fodit foveam alteri, incidet in eam – Kto kopie dół, wpadnie weń (Por. *Kto pod
kim dołki kopie, ten sam w nie wpada*) (Ks. Koheleta)
41. Qui gladio ferit, gladio perit – Kto mieczem wojuje, ten od miecza ginie
42. Qui non est mecum, contra me est – Kto nie jest ze mną, ten jest przeciwko mnie (św.
Mateusz)
43. Quod discis, tibi discis – Czego się uczysz, uczysz się dla siebie (Petroniusz,
Satyricon)
44. Relata refero – Przytaczam to, co mi opowiedziano (parafraza Herodota)
45. Requiescat in pace (R.I.P.) – Niech odpoczywa w pokoju
46. Res sacra miser – Biedny jest rzeczą świętą (parafraza Seneki)
47. Sapienti sat – Mądrymu wystarczy (Por. *Mądrej głowie dość dwie słowie*)
48. Scio me nihi scire – Wiem, że nic nie wiem (W oryginale: *Oida uk eidos*)
49. Sic itur ad astra – Tak idzie się do gwiazd (Vergilius, *Aeneis*)
50. Summa summarum – Suma sum (używane w znaczeniu: podsumowując)
51. Tertium non datur – Trzeciej możliwości nie ma (przy alternatywie)
52. Ultima Thule – Najdalsza Thule (wyspa uważana za północny kraniec świata)
53. Umbram suam metuere – Bać się własnego cienia
54. Una hirundo non facit ver – Jedna jaskółka wiosny nie czyni
55. Utinam falsus vates sim – Obym był fałszywym prorokiem
56. Vae victis – Biada zwyciężonym (słowa wypowiedziane przez króla Galów, spotykane
też u Plauta)
57. Vanitas vanitatum et omnia vanitas – Marność nad marnościami i wszystko marność
(Ks. Koheleta)
58. Verba docent, exempla trahunt – Słowa uczą, przykłady przyciągają
59. Vino pellite curas – Winem odpędzajcie troski (Horatius)
60. Vinum incendit iras – Wino rozpala gniew (Seneca)
61. Vis maior – Siła wyższa
62. Vox populi - vox Dei – Głos ludu - głos Boga
63. Vulpes pilum mutat, non mores – Lis zmienia tylko sierść, nie obyczaje